

Sammen kan vi bidra til bedre mødrehelse i Guatemala

FOKUS har siden 1995 støttet prosjekter i Guatemala og søker nå Norad om midler til nye prosjekter for perioden 2023-2027. Et sentralt tema blir mødrehelse og fødselsbistand, der FOKUS vil samarbeide med to lokale organisasjoner i Guatemala. Norad stiller krav om at FOKUS samler inn 10% av midlene på egen hånd. I praksis betyr dette at hver krone vi mottar i innsamlede midler fra Den norske jordmorforening (DNJ) utløser ni ganger så mye midler fra Norad, og bidrar til å sikre dette viktige arbeidet i Guatemala.

FOKUS ønsker å invitere Den norske jordmorforening til å bli en faglig samarbeidspartner. DNJ innehar en svært relevant og god fagkompetanse som vil styrke prosjektarbeidet. Formen på det faglige samarbeidet utvikles i dialog med dere. En måte å legge opp samarbeidet på kan være at vi tar utgangspunkt i ett prosjekt. Gjennom besøk og kontakt med de to lokale partnerorganisasjonene som samarbeider om dette prosjektet, legges grunnlaget for erfaringsutveksling. DNJ er medlem av FOKUS' kompetansegruppe på SRHR, og erfaringene fra prosjektarbeidet, vil styrke kompetansegruppens arbeid. For FOKUS vil det videre være interessant om DNJ i løpet av den femårige avtaleperioden knytter kontakt med samarbeidspartneren til det andre FOKUS-støttede prosjektet på mødrehelse i Guatemala. Dere kan dermed bidra inn i den faglige utviklingen av hele den samlede innsatsen på mødrehelse i Guatemala.

Las Comadronas – de tradisjonelle jordmødrene i Guatemala

Helse- og sosialdepartementet i Guatemala har utarbeidet en egen nasjonal plan for perioden 2015-2025, hvor de tradisjonelle jordmødrene integreres i det offentlige helsetilbudet til gravide kvinner i landet. Målsettingen er bedre mødrehelse gjennom tettere kobling mellom det offentlige helsevesenet og arbeidet til de tradisjonelle jordmødrene. Planen viser til at de tradisjonelle jordmødrene i 2013 bistod kvinner ved 124 688 fødsler. Dette utgjør 32,2 % av alle fødsler det året. Comadronas' innsats for mødrehelse gjennom flere hundre år anerkjennes, og deres kunnskap og nærhet til urfolkskvinner vektlegges.

Det er en stor utfordring at helsepersonell fra offentlige helseklinikker ikke reiser ut til landsbygda for å gi oppfølging av gravide kvinner under graviditet og fødsel. Dette skyldes manglende kapasitet, lange reiseavstander og værforhold. Denne situasjonen ble ytterligere forsterket under Covid-pandemien. Gravide og fødende jenter og kvinner i rurale strøk blir derfor ofte avhengig av oppfølging fra de tradisjonelle jordmødrene.

SAMARBEIDSPARTNERE

Observatorio en Salud Sexual y Reproductiva (OSAR):

OSAR er en allianse mellom myndigheter og sivilsamfunn som overvåker implementeringen av guatemalanske myndigheters forpliktelser og politikk knyttet til seksuell og reproduktiv helse. Organisasjoner og instanser som er en del av alliansen er medisinske fakulteter fra to universiteter, ett kvinneuniversitet og kirurgutdanningen. Likeledes er legeforeningen og gynekologforeningen representert i tillegg til Instancia por la Salud y el Desarrollo de las Mujeres (ISDM). I tillegg til overvåking av implementering av offentlig politikk på seksuell helse, skal indikatorer for måling av innsatsen på feltet utvikles.

Instancia por la Salud y el Desarrollo de las Mujeres (ISDM)

søker om støtte til dette prosjektet. Prosjektet vil gjennomføres i nært samarbeid med Observatorio en Salud Sexual y Reproductiva (OSAR).

Instancia por la Salud y el Desarrollo de las Mujeres (ISDM) er en sivilsamfunnsorganisasjon med 14 års erfaring innen påvirkningsarbeid, med fokus på reproduktiv helse og mødredødelighet. Organisasjonen jobber i tillegg med familieplanlegging og forebygging av tenåringsgraviditeter. ISDM jobber også med å få på plass hjelpetiltak for voldsutsatte jenter og kvinner og særskilte hjelpetiltak for gravide jenter under 14 år.

GEOGRAFISK LOKALISERING AV PROSJEKTET

Prosjektet skal gjennomføres i to fylker (departementos) i Guatemala: Jutiapa og Chimaltenango. Disse områdene kjennetegnes ved høy fattigdom, høy mødredødelighet og høy andel av tenåringsgraviditeter.

Rosa Puy Pu (t.v.) i samtale med en annen tradisjonell jordmor. De tradisjonelle jordmødrene har organisert seg i et eget råd for comadronas, som arbeider for at myndighetene skal gi dem nødvendig utstyr og materiell for å utføre sitt arbeid, og for å få den opplæring de har krav på fra offentlige helsemyndigheter.

PROSJEKTET

Prosjektet har som målsetting at gravide jenter og kvinner skal ha tilgang på bedre seksuelle- og reproduktive helsetjenester, og gjennom dette redusere mødredødeligheten i Jutiapa og Chimaltenango. Komponentene i prosjektet er:

Kapasitetsbygging: For å forebygge mødredødelighet, tilbys tradisjonelle jordmødre og offentlig godkjent helsepersonell ansatt ved de offentlige helseklinikkene, opplæring i forebyggende arbeid i forbindelse med fødsel. Det gis også opplæring i bruk av misoprostol etter fødsel. Tenåringer vil bli tilbudt seksualundervisning.

Tjenesteyting: Kvinner og jenter, som bistås av tradisjonelle jordmødre hjemme, skal få god helseoppfølging og tilgang på misoprostol, for å forebygge postpartum blødning.

Påvirkningsarbeid rettet mot beslutningstakere i Kongressen, Helse- og sosialdepartementet og lokale myndigheter for å bedre tilgangen på offentlige helsetjenester.

Jenter og kvinner på landsbygda er avhengig av bistand fra tradisjonelle jordmødre under graviditet og fødsel. Det er derfor avgjørende at comadronas får den opplæring de ifølge offentlige planer har krav på.

Prosjektet vil bli gjennomført i samarbeid med det nasjonale programmet på reproduktiv helse (MSPAS) og lokale helsemyndigheter i Jutiapa og Chimaltenango. Helsepersonell som leger, sykepleiere og jordmødre tilbys kurs i lovgivning knyttet til reproduktiv helse og kvinners rettigheter. De tradisjonelle jordmødrene får opplæring i bruk av misoprostol og familieplanlegging. Tenåringer får tilbud om seksualundervisning.

FOKUS håper at Den norske jordmorforening velger å støtte det viktige arbeidet på mødre helse i Guatemala, både gjennom innsamlede midler og gjennom faglig programutvikling.